

Verdienstelijk in recht

© Copyright MERITIUS® Gent

In dit nummer

Kwijtgescholden "inter company-schuld" niet zomaar aftrekbaar .1

Meerwaarde IVM niet gespreid belastbaar bij gebrek aan afschrijvingen1

Aanschaffingswaarde activa is de boekingsnorm2

... doch gratis inbreng wel tegen werkelijke waarde boeken!.....2

WCO-rechter neemt het op voor "gewone schuldeiser" 3

Geënceneerde vermijding meerwaardebelasting op aandelen genadeloos afgestraft met 50 % belastingverhoging.....3

Verbeteringswerken hoger dan huurwaarde vruchtgebruik ? 4

Successieplanning tussen tante en nichtje al te doorzichtig ! 4

Kwijtgescholden "inter company-schuld" niet zomaar aftrekbaar

Een moedervennootschap scheldt de schuld kwijt van haar in financiële moeilijkheden verkerende dochtervennootschap en meent dat zij het kwijtgescholden bedrag in aftrek mag brengen voor de berekening van haar fiscale basis. De fiscus meent evenwel dat er sprake is van een abnormaal of goedgunstig voordeel. Ter herinnering: een voordeel is abnormaal als het in strijd is met wat in soortgelijke gevallen gebruikelijk is; het is goedgunstig als het wordt verleend zonder dat daar een tegenprestatie tegenover staat (art. 26 WIB/1992).

Het Hof van Beroep te Gent erkent dat het vanuit bedrijfseconomisch oogpunt niet ongevoelbaar is dat een moedermaatschappij een dochtermaatschappij tegen gunstvoorwaarden financiële hulp biedt, doch *in casu* kan het Hof niet om de vaststelling heen dat de moedervennootschap een voordeel verleende door een kwijtschelding van schuld zonder dat daar

enige tegenprestatie tegenover stond. Bovendien bewees de moedermaatschappij niet dat zij het faillissement van haar dochteronderneming kon voorkomen door de kwijtschelding. Meer nog, de moeder kon niet bewijzen dat, op het ogenblik van de kwijtschelding, er een dreigend faillissement was! Dat laatste leidt het Hof af uit het feit dat de dochter drie jaar later werd ontbonden. Het Hof concludeert aldus dat de kwijtschelding van schuld niet nodig of nuttig was voor de groep en dat een onafhankelijke onderneming in dezelfde omstandigheden nooit afstand zou doen van haar schuldvordering. Er is dus wel degelijk sprake van een abnormaal en goedgunstig (belastbaar) voordeel.

Gent 31 januari 2012

Meerwaarde immateriële vaste activa niet gespreid belastbaar bij gebrek aan afschrijvingen

Een belastingplichtige verkoopt zijn handelszaak en realiseert op die manier een aanzienlijke belastbare basis. Om de fiscale pil te verzachten past hij het stelsel van de gespreide belasting van art. 47, § 1, 2° WIB/1992 toe.

De fiscus is het daarmee niet eens en verwijt de belastingplichtige een foutieve lezing van de toepassingsvoorwaarden. Immers, het genoemde artikel vereist dat het moet gaan om immateriële vaste activa waarop fiscaal afschrijvingen werden aangenomen. De meerwaarde die het voorwerp uitmaakt van de betwisting, heeft daarentegen betrekking op zelf

opgebouwde en dus niet geactiveerde goodwill. Daarop zijn uiteraard geen afschrijvingen geboekt.

De fiscus krijgt gelijk in hoger beroep. De belastingplichtige stapt naar het Hof van Cassatie maar ook het Hof is de mening toegedaan dat de beroepsrechter terecht heeft beslist dat de meerwaarde, bij gebreke aan een immaterieel vast actief waarop fiscaal afschrijvingen werden genomen, niet in aanmerking komt voor het stelsel van gespreide belasting.

Cass. 15 maart 2012

De niet-opname van de waarde van de opstallen werd door het Hof van Cassatie aanvaard omdat, bij de vaststelling van het bedrag van de jaarvergoeding, reeds rekening werd gehouden met de kosteloosheid van de verkrijging van de opstallen (na beëindiging van het opstalrecht).

Aanschaffingswaarde activa is de boekingsnorm ...

De jaarrekening van vennootschappen moet een getrouw beeld geven van hun vermogen, hun financiële positie en hun resultaat.

Voor de Leuvense rechtbank stelde zich de vraag of dit impliceert dat actiefbestanddelen die onder de waarde worden verworven (of nadien een hogere waarde krijgen) moeten worden geboekt tegen hun werkelijke waarde. De rechtbank oordeelt dat het volstaat in de toelichting bij de jaarrekening bijkomende gegevens te vermelden. Een herwaardering van de activa in de balans zelf is niet vereist!

De fiscus verwees in deze zaak naar een cassatiearrest van 18 mei 2001 waarin zou zijn beslist dat de verwerving van de bestanddelen tot een verhoging van de belastbare winst kan leiden. Volgens de Leuvense rechtbank is dit cassatiearrest in de voorliggende zaak evenwel niet relevant: de betwisting betrof de verwerving ten kosteloze titel van gebouwen bij de beëindiging van een opstalrecht; de waarde van die gebouwen

werd door de administratie als een bijkomende opbrengst belast. Het Hof van Cassatie heeft zich in die zaak evenwel niet uitgesproken over de onderwaardering van activa; het heeft enkel gesteld dat de regels van het boekhoudrecht bij de verwerving van opstallen bij de beëindiging van een opstalcontract er zich niet tegen verzetten dat de waarde van het gebouw deel kon uitmaken van het exploitatieresultaat en als winst mocht worden belast. De niet-opname van de waarde van de opstallen werd door het Hof van Cassatie aanvaard omdat, bij de vaststelling van het bedrag van de jaarvergoeding, reeds rekening werd gehouden met de kosteloosheid van de verkrijging van de opstallen. De Leuvense rechter oordeelde dat, in de hem voorgelegde casus, het cassatiearrest geen argument inhield voor de waardering van verkregen activa aan hun aanschaffingswaarde (zo die er is).

Rb. Leuven 10 februari 2012

... doch gratis inbreng wel tegen werkelijke waarde boeken!

Voorafgaand aan de toetreding van een nieuwe aandeelhouder, brengen de bestaande aandeelhouders aandelen in in een vennootschap, doch dit zonder enige tegenprestatie. Deze verkrijging «om niet» wordt niet in de boekhouding opgenomen, zelfs niet tegen «nul»-waarde.

De administratie is het daarmee niet eens. Zij wijst erop dat, bij afwezigheid van een eigen afwijkende fiscale regel, het boekhoudrecht bepalend is voor de winstbepaling in het fiscaal recht. Bij een verkrijging «om niet» is er evenwel geen aanschaffingsprijs en er zijn ook geen bijzondere waarderingsregels in het jaarrekeningen-KB om dergelijke verrichting in de boekhouding uit te drukken. Het voormeld KB voorziet evenwel dat de jaarrekening een getrouw beeld moet geven van het vermogen, de financiële positie en het resultaat van de onderneming. Om die reden moeten de ingebrachte aandelen tegen hun werkelijke waarde worden opgenomen in de boekhouding en de jaarrekening.

De rechtbank oordeelt dat de administratie terecht verwijst naar het realiteitsbeginsel op basis waarvan alleen werkelijke waarden in aanmerking dienen te worden genomen om tot de winst-

vorming bij te dragen. *In casu* was de verwerving van nieuwe activa (zijnde aandelen) ter waarde van 881.226,05 euro op een balanstotaal van 2.843.263,11 euro betekenisvol, zeker indien dit wordt vergeleken met het negatief eigen vermogen van de vennootschap. Er is onmiskenbaar een merkelijke toename van het vermogen door de verkrijging van aandelen «om niet». De rechtbank is van oordeel dat op basis van het principe van het getrouw beeld, de concrete omstandigheden vereisten dat wordt afgeweken van de regel van de historische kostprijs (aldus nul). De aldus bekomen vermogenstoename is de basis voor de fiscale winstbepaling, nu elke vermogenstoename, behoudens toename van werkelijk gestort kapitaal of uitgiftepremie, bijdraagt tot de belastbare winst vervat in art. 24 WIB/1992.

De rechtbank keurt ook de belastingverhoging van 50 % goed omdat, naar haar mening, de verkrijging van de aandelen om niet verborgen gehouden werd en dat op die manier de vermogenstoename/winst wetens en willens niet werd opgenomen in de belastbare basis.

Rb. Gent 4 januari 2011

Voor institutionele schuldeisers is het verlies van een deel van hun vordering niet van aard hun continuïteit in gevaar te brengen, terwijl andere schuldeisers, commerciële partners, door het verlies van een deel van hun vordering zelf vaak in moeilijkheden komen. De instellingen als RSZ en Belastingen worden in hun continuïteit niet bedreigd door het niet innen van een deel van hun vordering

WCO-rechter neemt het op voor “gewone schuldeiser”

Een reorganisatieplan voorziet in een gedifferentieerde behandeling van de schuldeisers: zij worden opgedeeld in 3 categorieën: de institutionele schuldeisers krijgen 100 % van hun schuldvordering terugbetaald, de schuldeisers waarmee een economische en strategische band bestaat 70 %, en de schuldeisers waarmee geen zo'n band bestaat 35 %.

Het plan wordt goedgekeurd, doch één van de schuldeisers verzet zich tegen homologatie.

De rechtbank stelt dat differentiatie tussen de schuldeisers in beginsel mogelijk is, doch wijst er op dat zij niet willekeurig mag zijn en de grenzen van het redelijke niet mag overschrijden. Het algemeen rechtsbeginsel van gelijkheid en niet-discriminatie is immers van openbare orde. De rechtbank ergert zich vooral aan de toekenning van 100 % aan de overheid. Zij oordeelt dat dergelijke regeling niet te verantwoorden is t.a.v. de andere schuldeisers: *“Het was de uitdrukkelijke bedoeling van de wetgever de bevoorrechte positie van de schulden inzake belastingen en RSZ af te schaffen, zodat het niet te begrijpen is*

waarom deze schuldeisers nu 100 % van hun vordering in hoofdsom terug betaald krijgen (...). Voor institutionele schuldeisers is het verlies van een deel van hun vordering niet van aard hun continuïteit in gevaar te brengen, terwijl andere schuldeisers, commerciële partners, door het verlies van een deel van hun vordering zelf vaak in moeilijkheden komen. De instellingen als RSZ en Belastingen worden in hun continuïteit niet bedreigd door het niet innen van een deel van hun vordering”.

De rechtbank homologeert het plan niet omdat de toekenning van 100 % aan de institutionele schuldeisers niet op economische motieven stoelt en omdat de differentiatie zich duidelijk buiten de “krijtlijnen” van het redelijke situeert.

Hoewel de rechtbank meent dat er ook ernstige vragen kunnen worden gesteld omtrent de indeling in strategische en niet-strategische schuldeisers (hetgeen de deur voor misbruiken opent), meent zij hierop niet verder te moeten ingaan.

Rb. Dendermonde 22.10.2012

Geënceneerde vermijding meerwaardebelasting op aandelen genadeloos afgestraft met 50 % belastingverhoging

Een vonnis van de Brusselse fiscale rechter omtrent de belastbaarheid van meerwaarde op aandelen kreeg veel aandacht in de pers.

De feiten waren de volgende: een familie verzocht een derde een BVBA op te richten met het oog op de aankoop van onroerende goederen die door de Belgische Staat werden verkocht. De oprichting gebeurde met een minimumkapitaal. Na de aankoop van het onroerend goed, werden de aandelen van de BVBA tegen een bescheiden prijs aangekocht door de familieleden, die ze tegen een veel hogere waarde inbrachten in een door hen opgerichte holding (ze hielde daarbij rekening met de waarde van de verworven onroerende goederen). Aldus werden zeer aanzienlijke meerwaarden gerealiseerd.

De betreffende meerwaarden werden, aldus de rechtbank, niet gerealiseerd in het kader van een normaal beheer van het privévermogen en werden daarom terecht door de fiscus belast als diverse inkomsten (art. 90, 1° WIB/92). De

rechtbank haalde de volgende redenen aan: (1) het korte tijdsverloop waarbinnen alle handelingen zich hebben afgespeeld, (2) het “actief ingrijpen” van de belastingplichtige (en van zijn broers) “in elke fase en in elk aspect van het proces”, (3) de wanverhouding tussen de aankoopprijs en de inbrengwaarde, (4) het feit dat de belastingplichtige zowel aandeelhouder was van de vennootschap waarvan de aandelen zijn ingebracht als van de holding, (5) het feit dat de belastingplichtige bij de aankoop al wist dat er nadien een aanzienlijke meerwaarde zou worden gerealiseerd, en (6) het feit dat de door de belastingplichtige ingezette middelen niet in verhouding stonden tot de gerealiseerde meerwaarde.

De rechtbank handhaafde tevens de opgelegde belastingverhoging van 50 %!

Na de “vernieuwing van de anti-rechtsmisbruikbepaling” zal dergelijke structuur waarschijnlijk tot het verleden behoren.

Rb. Brussel 17 januari 2012

De fiscale rechtbank te Bergen meent dat, van zodra de uitgaven die de vruchtgebruiker heeft gedaan hoger liggen dan de huurwaarde die het vruchtgebruik vertegenwoordigt, deze bij de beëindiging van het vruchtgebruik, recht heeft op een compensatie voor de uitgevoerde werken. De rechtbank stelt vast dat de vennootschap aan die vergoeding heeft verzaakt en daardoor een abnormaal en goedgunstig voordeel verleende dat, bij toepassing van art. 26 WIB/1992, bij haar belastbaar resultaat moet worden gevoegd.

Verbeteringswerken hoger dan huurwaarde vruchtgebruik ?

Een vennootschap heeft het vruchtgebruik van een onroerend goed verworven voor de prijs van 100.000 euro en heeft vervolgens verbeteringswerken laten uitvoeren voor circa 50.000 euro. Volgens de fiscus vallen deze werken, gezien hun omvang en kostprijs, niet onder de regel van art. 599 BW (uitsluiting van de vordering tot vergoeding voor verbeteringswerken); bovendien is er een wanverhouding tussen de kostprijs van de werken en de huurwaarde die voor de vruchtgebruikperiode werd geraamd op circa 80.000 euro.

De fiscale rechtbank te Bergen meent dat, van zodra de uitgaven die de vruchtgebruiker heeft gedaan hoger liggen dan de huurwaarde die het vruchtgebruik vertegenwoordigt, deze bij de beëindiging van het vruchtgebruik, recht heeft op een compensatie voor de uitgevoerde werken. De rechtbank stelt vast dat de vennootschap aan die vergoeding heeft verzaakt en daardoor een abnormaal en goedgunstig voordeel verleende dat, bij toepassing van art. 26 WIB/1992, bij haar belastbaar resultaat moet worden gevoegd.

Rb. Bergen 26 mei 2011

Successieplanning tussen tante en nichtje al te doorzichtig !

Een dame wil haar nichtje bevoordelen door haar een woning te verkopen tegen een relatief lage waarde. Door de verkoop van de woning was het mutatierecht van toepassing en konden ook de hogere schenkingsrechten worden vermeden. Maar de Administratie meent dat er sprake is van een schenking die als dusdanig moet worden belast. Daartoe haalt zij een aantal argumenten aan: (1) de prijszetting, die lager is dan de handelswaarde die bepaald werd bij een controle-schatting, (2) de nauwe familieband, (3) het uitsstel voor de betaling van de volledige prijs tot drie maanden na het overlijden van de dame en (4) de hoge leeftijd van de dame.

Ook de rechtbank te Antwerpen volgt deze argumentatie van de fiscus. Zij wijst er ook uitdrukkelijk op dat het beding dat de "koopster" de prijs binnen drie maanden na het overlijden van haar tante zou moeten betalen, inhoudt dat zij gewoon niets zou moeten betalen vooraleer ze effectief erfgenaam is geworden: op dat ogenblik vervalt immers de betalingsverbintenis door vermenging van haar hoedanigheid van schuldenares en erfgename.

De rechtbank meent dan ook dat de verrichting terecht als een schenking wordt bestempeld en aldus moet worden getaxeerd.

Rb. Antwerpen 25 maart 2009

Onze kantoren

MERITIUS® GENT

Martelaarslaan 402 - 9000 Gent
Tel. +32 (0)9 269 70 70 - Fax +32 (0)9 269 70 71
info.gent@meritius.be

MERITIUS® BRUXELLES

Avenue Georges Henrilaan 431 - 1200 Bruxelles
Tel. +32 (0)2 735 91 56 - Fax +32 (0)2 734 35 00
info.brussels@meritius.be

MERITIUS® MONS

Rue Ste Gertrude 1 - 7070 Le Roeulx
Tel. +32 (0)64 66 50 12 - Fax +32 (0)64 67 60 93
info.mons@meritius.be

MERITIUS® NAMUR

Rue des Aubépines 44 - 5101 Namur (Erpent)
Tel. +32 (0)81 32 22 70 - Fax +32 (0)81 32 22 79
info.namur@meritius.be

MERITIUS® ANTWERPEN

Jules Moretuslei 374-376 - 2610 Antwerpen
Tel. +32 (0)3 825 55 00 - Fax +32 (0)3 825 56 00
info.antwerpen@meritius.be

Bezoek ook onze website: <http://www.meritius.be>

MERITIUS is a member of **CYRUS ROSS INTERNATIONAL EEIG**

With member offices in Austria, Belgium, Bulgaria, Denmark, Finland, France, Germany, Great Britain, Ireland, Italy, Luxembourg, Netherlands, Norway, Poland, Portugal, Spain, Sweden, Switzerland

www.cyrusross.com